

Předkládací zpráva k Informaci o financování protikorupčních aktivit z dotačních programů Ministerstva vnitra za období let 2009 až 2013

Předkládaný dokument (dále jen „Informace“) vznikl na základě **zadání úkolu 1.10. materiálu „Od korupce k integritě – strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 (dále jen „Strategie“)**, již vláda přijala svým usnesením č. 39 dne 16. ledna 2013. Dotčeným usnesením vláda Strategii přijala „s úpravou podle připomínky vlády“, ve smyslu vyrovnaní rozporu ohledně gesce nad úkolem 1.10. ve prospěch Ministerstva vnitra.

Zadání úkolu 1.10. Strategie ukládá Ministerstvu vnitra předložit „návrh na vytvoření finančního programu pro prevenci a potlačování korupce zahrnující zejména...

- posílení dotačního programu pro nestátní neziskové organizace,
- vyčlenění prostředků na sociologické a další výzkumy korupčního prostředí,
- vyčlenění prostředků na vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v protikorupční problematice,
- program účelových neinvestičních dotací pro veřejné instituce na podporu jejich politiky.“

V odůvodnění zadání úkolu 1.10. se pak uvádí, že hlavním důvodem realizace tohoto úkolu je nedostatečné vyčlenění prostředků na podporu protikorupčních aktivit koncepčního rázu.

Předkládaná Informace uvádí na pravou míru tvrzení uvedená v odůvodnění zadání Strategie, nabízí přehled podporovaných aktivit v rámci dotačních programů Ministerstva vnitra a shrnuje stávající praxi v oblasti vzdělávání zaměstnanců veřejné správy. Nutno též poznamenat, že Ministerstvo vnitra již v rámci procesu vypořádání připomínek při vzniku textu Strategie zpochybňovalo nezbytnost existence tohoto úkolu, neboť již v té době považovalo výše uvedené úkoly za řádně a dostatečně plněné.

K „posílení dotačního programu pro nestátní neziskové organizace,“

- Z dotačního programu **Prevence korupčního jednání** jsou financovány tyto aktivity: **vzdělávání, příprava systémových změn, protikorupční právní poradenství, informování veřejnosti, vznik centra pro whistleblowery a boj s korupcí na regionální úrovni.**
- Další koncepčně analytickou činnost příjemci dotací z programu Prevence korupčního jednání vykazovali i jako dílčí příjemci finančních prostředků z Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015.
- Ve sledovaných letech **podpora** udělovaná z prostředků dotačního programu Prevence korupčního jednání **v průměru rostla** (z 1,7 mil. Kč v roce 2009 na stávajících 3,5 mil. Kč bez započtení financování provozu protikorupční linky), přičemž uspokojení požadavků činilo v průměru **72% požadované částky**. Tento poměr je ve srovnání s jinými dotačními programy v gesci Ministerstva vnitra **zcela standardní**.

K „vyčlenění prostředků na sociologické a další výzkumy korupčního prostředí,“

- Z **Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015** finanční prostředky na výzkum v oblasti korupce čerpaly tyto subjekty: **Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.** (5,8 mil. Kč) a **Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.** (2,2 mil. Kč).
- Výzkum se týkal těchto tématických oblastí: **lobbying, transparentnost financování politických stran a legalizace výnosů z trestné činnosti.**
- Sociologický ústav na některých tématech úzce **spolupracoval s nevládními neziskovými organizacemi**, výsledkem jejich spolupráce byly analytické publikace např. na téma financování politických stran.

K „vyčlenění prostředků na vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v protikorupční problematice,“

- V současné době veřejným institucím poskytuje Institut pro veřejnou správu Praha **dva kurzy v oblasti boje proti korupci**. Realizace kurzu „Vzdělávání v oblasti etiky“, který je financován z prostředků OPLZZ, v roce 2014 není ohrožena ani příp. zrušením Institutu pro veřejnou správu Praha.
- Další forma protikorupčního vzdělávání zůstává nyní **v souvislosti s pokračujícími legislativními pracemi na návrhu zákona o státních úřednících nejasná**, Ministerstvo vnitra však podporuje zařazení protikorupčního vzdělávání do koncepce vzdělávání zaměstnanců veřejné správy, ať již bude realizováno v jakékoli podobě.

K „programu účelových neinvestičních dotací pro veřejné instituce na podporu jejich politiky.“

- Financování protikorupčních projektů orgány veřejné správy je plně zajištěno v rámci **OPLZZ**, jehož je Ministerstvo vnitra zprostředkovatelem.
- Dle současné výzvy B6 mohou orgány veřejné správy na své projekty čerpat finance ve výši **od 2 do 50 mil. Kč s 15% spoluúčastí**. Celková výše finančních prostředků vymezených na projekty financované z výzvy B6 činí 700 mil. Kč.

Z výše uvedeného jasně vyplývá, že **stávající podpora protikorupčních aktivit z programů v gesci Ministerstva vnitra co do vymezených prostředků, tak co do podporovaných aktivit a subjektů je dostatečná**. Navýšení finančních prostředků dotačního programu Prevence korupčního jednání není v současné době nutné též z následujících důvodů:

- **Okruh subjektů, jež se o dotaci z tohoto programu uchází, je relativně malý** (v průměru 6 organizací za rok), přičemž tři nevládní neziskové organizace, jež čerpají z tohoto dotačního programu dlouhodobě, se **aktivně podílí na formulaci systémových změn** v rámci realizace vládní protikorupční politiky.
- Vzhledem k úrovni zapojení organizací čerpajících z dotačních programů Ministerstva vnitra do realizace vládní protikorupční politiky, politické citlivosti s tím souvisejících témat a míře výše udělených dotací ve srovnání s požadavky těchto organizací, **není dle názoru Ministerstva vnitra případné, aby se finanční závislost těchto organizací na státu ještě dále prohlubovala**. Naopak, za účelem udržení formální i neformální nezávislosti těchto organizací na státních institucích, by měly tyto organizace být motivovány hledat zdroje svých finančních prostředků i jinde, např. v soukromém sektoru.

Výhledově se lze zamyslet nad prioritizací některých oblastí boje proti korupci, jako je např. financování politických stran, ochrana oznamovatelů či střet zájmů, a s tím příp. souvisejícím navýšením finančních prostředků dotačního programu Prevence korupčního jednání, nicméně vzhledem k pokračujícím legislativním pracím v těchto oblastech není zatím zcela možné odhadnout nejlepší způsob zapojení nevládních neziskových organizací do činnosti na těchto tématech a proto **tyto úvahy zatím nejsou aktuální**.